

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 3P/5/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3521200578
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2021:3521200578.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou JUDr. Lenkou Pavlovičovou vo veci starostlivosti súdu o mal. K. K., L.. K.S. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov matky B. C., L.. K. XX.XX.XXXX, P. J. E. T., C.. O.. Š.P. XXX/XX, v súčasnosti bytom E. T., B. XX, a otca I. K., L.. K. XX.XX.XXXX, J. Y. XXX, dieťa v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, za účasti Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom, starej matky maloletej W. K., L.. K. XX.XX.XXXX, S. D. M. C. I. K., L.. K. XX.XX.XXXX, M. J. Y. XXX, o návrhu matky na zmenu zverenia maloletej takto

rozhodol:

- I. Súd návrh matky zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Podaným návrhom sa matka maloletej domáha zverenia maloletej do jej osobnej starostlivosti. Uviedla, že maloletá bola zverená do starostlivosti starých rodičov z dôvodu nedostatočnej starostlivosti rodičov o dieťa. Snažila sa zmeniť pomery v jej živote. Žije v prenajatom byte spolu s priateľom a dcérou. Majú stabilný príjem a žijú v prostredí vhodnom na východu detí. Jej predchádzajúce problémy s alkoholom sú minulosťou. O dcéru sa snaží bojovať, avšak zo strany starých rodičov dlhodobu neprichádza záujem o udržanie aspoň akého takého kontaktu dcéry s ňou. Nemôže ju navštíviť z dôvodu ohrozenia jej zdravotného stavu v rámci momentálnej situácie spojenjej s ochorením Covid 19, nemôže s ňou udržiavať kontakt ani prostredníctvom videohovoru, pretože starí rodičia na to nemajú čas. Otec dieťaťa je na rozdiel od nej v kontakte s dcérou napriek jeho stále pretrvávajúcemu životnému štýlu spojenému s drogovou činnosťou, čo dokazujú jeho príspevky na sociálnych sieťach. Sama stratila kontakt s dcérou aj prostredníctvom sociálnych či telekomunikačných sietí.

2. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, správou kolízneho opatrovníka, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, správou ošetrojúceho lekára otca maloletej, správami o príjmoch rodičov, lustráciami rodičov v Sociálnej poisťovni.

3. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 11.09.2019 č.k. 8P/29/2019-23 bola maloletá K. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov W. K. S. I. K.. Rodičom maloletej bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepnoleté dieťa.

4. Podľa § 45 ods. 1, 2, 3 7, 8 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a

morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

5. Otec maloletej a starí rodičia maloletej s podaným návrhom nesúhlasili. Otec maloletej uviedol, že žije u rodičov, s priateľkou obývajú záhradný dom. O dcéru sa stará, chodí do práce. Sám nerozmyšľal nad podaním návrhu na zverenie maloletej do jej starostlivosti, keďže je s dcérou stále. Mal problém s drogami, teraz sa to všetko snaží riešiť, drogy neberie. Keď má voľno, je s dcérou až do večera. Naposledy bola matka za dcérou možno v decembri 2020, bol aj pri tomto stretnutí. Vzťah matky s dcérou je umelý, dcéra ju nevníma úplne ako matku, je skôr naviazaná na starých rodičov. Dcéra je veľmi vnímavá, rozumná, pekne rozpráva celými vetami. Najviac je naviazaná na starú mamu. Starí rodičia sa o dcéru starajú veľmi dobre. Matke ide iba o finančný príspevok, nevie nič spraviť, nevie navariť, umyť riady. Keď spolu žili, vzájomne sa ťahali ku dnu. Najlepšie pre dcéru je, aby zostala u starých rodičov. S priateľom matky sa osobne nestretol, vie o ňom, že je feťák.

6. Stará matka maloletej W. K. uviedla, že v roku 2019 sa matka maloletej rozhodla, že u nich nebude bývať, nájde si robotu a bývanie. Boli dohodnutí, že keď sa všetko takto stane, tak si dcéru zoberie k sebe. Pila však naďalej a vo februári 2020 sa znova chcela k nim vrátiť. Nemala kde bývať a asi jediným riešením bolo, že si našla iného muža. Na návšteve dcéry bola za celé obdobie trikrát, z toho dvakrát mala vypité. Raz prišla aj so svojou mamou. Keď prišla, musela ju ísť zobrať do L. C. L. E. na stanicu a potom zase zaviesť. Dovolila jej u nich prespať. Nikdy sa matka nepýtala, čo má dať malej jesť, či nepotrebuje prezliecť, okúpať. Všetko mala vždy prichystané. Stará matka neverí, že je matka maloletej už vyliečená. Otec maloletej sa postupne zo zlej situácie dostáva, chodí pravidelne k psychiatrovi, pracuje, aj keď sa mu veľmi nechce, ale musí. Exekútori mu začali strhávať dlhy, ktoré si narobili. Vnučka mu hovorí tatinko. Začala chodiť do materskej školy, predtým chodila do jasiel, kde bol poplatok 280,-EUR. Matka maloletej sa jej nikdy nespýtala, či vnučka niečo nepotrebuje, či jej má čo obliecť, nikdy jej nič nekúpila. Keď prišla na návštevu, doniesla jej sladkosti. Keď mala vnučka tri roky, poslala jej balík v hodnote asi 15,-EUR. Spočiatku matka volávala vždy v čase, keď práve prišli z roboty a zo škôlky, preto jej povedala, že to nie je vhodný čas na volanie. Dohodli sa na volávaní v nedeľu, čo matka aj robí. Stará matka chce, aby vnučka s mamou hovorila, a tak behá po nej po byte, aby bol videohovor absolvovaný. Matka ukáže dcéru svoju ďalšiu vnučku na prsníku, na čo vnučka povie „fujka“. Vnučka je pomerne žiarlivá, žiarli napríklad aj na svojho otca, keď je s niekým iným. S priateľkou otca si vnučka dobre rozumie, priateľa matky pozná iba z facebooku.

7. Starý otec maloletej I. K. st. uviedol, že vnučka je veľmi naviazaná na starú mamu. Nemôže súhlasiť s tým, aby vnučka išla k matke. Stalo sa, že zobrala vnučku a potom sedeli v krčme a musela tam prísť jeho

manželka a vnučku zobrať. Ide ale o obdobie predchádzajúce zvereniu maloletej do ich starostlivosti. Aj teraz, keď ju majú zverenú, prišla matka na návštevu dcéry dvakrát opitá. Nemôže dať vnučku do prostredia, ktoré nepozná, nevie, aké má matka bývanie, ako jej partner pracuje. Neverí im ani slovo. V ostatnom sa pridržiaval toho, čo uviedla stará matka maloletej.

8. Kolízny opatrovník uviedol, že so starými rodičmi je veľmi dobrá spolupráca. Majú prehľad o tom, čo sa v rodine deje, starí rodičia informujú úrad, keď matka za dieťaťom prišla a tiež o tom, v akom bola stave. Maloletá veľmi dobre napreduje. Dvakrát bola matka za dieťaťom pod vplyvom alkoholu, tretíkrát pod vplyvom alkoholu nebola. Ani v čase, keď ešte matka nebola tehotná a mohla cestovať za dcérou nechodila. Od starých rodičov úrad vie, aké majú problémy s ich synom. Z písomnej správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že starostlivosť o maloletú zabezpečovali starí rodičia aj v období pred zverením maloletej do ich starostlivosti. Starali sa aj o svojho syna a matku maloletej, ktorým zabezpečovali bývanie, stravu, hygienické potreby. Rodičia maloletej bývali v mobilnom dome kúpenom starými rodičmi, kde im urobili aj kúrenie, opravili bývanie, ktoré však rodičia maloletej v tom období spustošili a porozbíjali. Maloletá už v čase zverenia do starostlivosti starých rodičov bola na starých rodičov zvyknutá, nakoľko už s nimi bývala. Po nahlásení do jaslí učiteľky zistili, že ju starý otec uspáva, lebo ho spomínala, chcela mať deda pri sebe. Matka sa 20.12.2019 rozhodla presťahovať k svojej matke do E. T.. Občas starým rodičom zavolala, pričom obaja uvádzali, že volala pod vplyvom alkoholu alebo omamných látok. Aj otec maloletej požíval alkohol a omamné látky a nakoniec odišiel na liečenie. Matka dcéru nenavštevovala, vždy sa vyhovarila, že nemá peniaze na cestu, chcela, aby pre ňu prišla stará matka maloletej s maloletou. Maloletá navštevuje v súčasnosti materskú školu, rada sa naje, veľmi rada sa hrá na svojom ihrisku. Otec maloletej sa vrátil z liečenia, vedel sa o maloletú postarať, avšak opäť podľahol omamným látkam. Matka udržiavala s maloletou iba telefonický kontakt a minimálne prichádzala za dcérou. Nezdržala sa dlho, maloletej priniesla minimum. Nezakúpila jej potrebné veci, ako plienky, drogériu. Poukazovala na to, že je bez príjmu. Matka maloletej bývala striedavo so svojou matkou a s priateľom. Postupom času sa maloletá viac zblížila s otcom, nakoľko sa s ňou rád hrá a venuje sa jej. Starý otec je pre maloletú všetkým, splní jej všetko, čo by chcela. Matka volá dcéru každú nedeľu. Maloletá vie, že je to jej mama, poslala jej i fotku nevlastnej sestry. Podľa správy materskej školy je maloletá v škôlke vždy vhodne oblečená, má hygienické návyky. Jej správanie je veľmi dobré, napreduje, nezaostáva. Stará matka sa vždy poobede pýta na vnučku. Aj podľa správy ošetrojúcej lekárky maloletej sa stará matka o maloletú stará vzorne, spolupráca s ňou je veľmi dobrá, dodržiava stanovené termíny. V starostlivosti starých rodičov neboli zistené žiadne nedostatky.

9. Z celého vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že dôvody, pre ktoré bola maloletá zverená do starostlivosti starých rodičov úplne nepominuli. Je možné (avšak v konaní jednoznačne nepreukázané), že matka v súčasnosti problém s požívaním alkoholu už nemusí mať, avšak ako matka nejavila do podania návrhu na súd a ani po podaní návrhu o dieťa taký záujem, ako by súd u matky očakával. Matka maloletej si musela byť vedomá toho, že ak sa odsťahuje od svojho dieťaťa, jej vzťahy s dieťaťom nebudú na takej úrovni, ako by byť mali. Matka maloletej nevyužíva všetky možnosti na to, aby sa s maloletou zblížila. Za obdobie vyše roka navštívila maloletú u starých rodičov trikrát na pár hodín (z toho dvakrát mala byť podľa vyjadrenia starých rodičov pod vplyvom alkoholu). Telefonická komunikácia s maloletou raz za týždeň v rozsahu pár minút nemôže nahradiť osobné stretnutie. Stará matka maloletej sa o dieťa riadne stará spolu s manželom, poskytujú Dajane lásku a všetko, čo potrebuje. Súd po prvom pojednávaní nabádal matku k väčšej aktivite smerom k dcére, keďže o dieťa by sa mali starať v prvom rade jeho rodičia, avšak matka reagovala pasívne a o dieťa žiadny záujem neprejavila. Napriek tomu, že v čase prvého pojednávania strávila podľa vlastného vyjadrenia u svojej mamy 5 dní v Trnave, teda v mieste, ktoré nie je tak vzdialené od maloletej, navštívila svoju dcéru iba jedenkrát. A následne už vôbec. Nemožno teda očakávať, že sa vzťah matka - dcéra bude ďalej vyvíjať. Matka sa nezaujíma o výživu svojho dieťaťa, neplatí ani určené minimálne výživné, dieťaťu nekupuje žiadne potrebné veci. Celú starostlivosť tak prenechala na starých rodičov.

10. Súd pri rozhodovaní o tom, kto sa bude o dieťa starať berie do úvahy citové väzby, osobnostné predpoklady pre výchovu dieťaťa, schopnosť vcítiť sa do problémov dieťaťa. A práve tu sú u matky značné nedostatky. Matka nevedela uviesť žiaden argument, pre ktorý by jej dieťa malo byť zverené do starostlivosti, na výzvy súdu nereagovala. Súd ju napríklad žiadal o predloženie testov na zistenie prítomnosti drog, tieto si urobiť nedala. Súd ju tiež vyzýval, aby za dieťaťom po prvom pojednávaní častejšie išla za účelom obnovenia vzájomných vzťahov, avšak opäť bez odozvy. Súd musí brať do úvahy najmä záujmy dieťaťa, nie záujmy jeho rodičov. Matka sa postavila do pozície „chcem svoju dcéru“,

avšak nič pre to nebola schopná urobiť. Súd preto dospel k záveru, že je pre dieťa najlepšie, ak zostane naďalej v starostlivosti starých rodičov, ktorí mu poskytujú všetko, čo potrebuje. Nahrádzajú mu lásku, zabezpečujú jeho výživu, starajú sa o jeho všestranný rozvoj. U matky je potrebné zmeniť postoj, aby jej dieťa mohlo byť zverené do starostlivosti. Matka sa síce stará o svoje ďalšie dieťa, ktoré má s terajším partnerom, čo však samo o sebe neznamená, že vie poskytnúť vhodnú výchovu aj K.. O ďalšie dieťa sa stará aj spoločne s partnerom.

11. Súd ponechal maloletú naďalej v starostlivosti starých rodičov, ktorí do budúcnosti dávajú záruku jej riadnej výchovy. S týmto sa stotožňuje kolízny opatrovník i prokurátor.

12. Súd opäť apeluje na rodičov maloletej, aby rozvíjali svoje vzťahy s dieťaťom, upravili svoje osobné pomery, aby sa následne mohli o dieťa starať sami.

13. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom písomne v troch vyhotoveniach. Tí účastníci, ktorí sa práva podať odvolanie vzdali, odvolanie podať nemôžu. Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schváli dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

V prípade podania odvolania sa v odvolaní uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.